

PARIKKALA-SYVÄOROSTA KANSAINVÄLINEN RAJANYLITYSPAIKKA

Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Kymenlaakson sekä koko Itä-Suomen neuvottelukunnan tavoitteena on pitkään ollut Parikkala-Syväoro -rajanylityspaikan avaaminen kansainväliselle liikenteelle. Suomen hallitus teki syyskuussa 2019 kauan odotetun päätöksen rajanylityspaikan statuksen muuttamisesta tilapäisestä kansainväliseksi rajanylityspaikaksi vuonna 2024. Covid-19 -kriisin vuoksi asian toimeenpano on viivästynyt. Hankkeen toteuttamiseksi tulisi nyt edetä ripeästi.

Matkat lyhenevät ja päästöt vähenevät

Parikkala-Syväoron kansainvälistäminen lyhentää matkoja Suomesta Petroskoihin ja muualle Karjalan tasavaltaan sekä Pietarista Savonlinnan seudulle, Pohjois-Karjalaan ja Pohjois-Savoon, sekä vähentää kustannuksia ja ympäristöpäästöjä.

Parikkalan avaaminen lyhentää matkoja seuraavasti:

- Helsingistä Petroskoihin 60 - 170 km vertailtavasta reitistä riippuen (Imatra/ Niirala),
- Lappeenrannasta ja Imatralta Lahdenpohjaan 140 km,
- Matka-aika Saimaalta Punkaharjun kansallismaisemasta Laatokalle lyhenee nykyisestä 4 tunnista 1,5 tuntiin,
- Pietarista Savonlinnaan, Joensuuhun ja Tahkolle matka on myös sujuvampi Venäjän puolen paremman tien ja vähäisempien ruuhkien ansiosta.

Sijainniltaan edullinen ylityspaikka helpottaa Itä-Suomen metsäteollisuuden puunhankintaa sekä muita vienti- ja tuontikuljetuksia ja matkailua. CO₂ -päästöt vähenevät kun matkat lyhenevät ja rajanylitys sujuvuu.

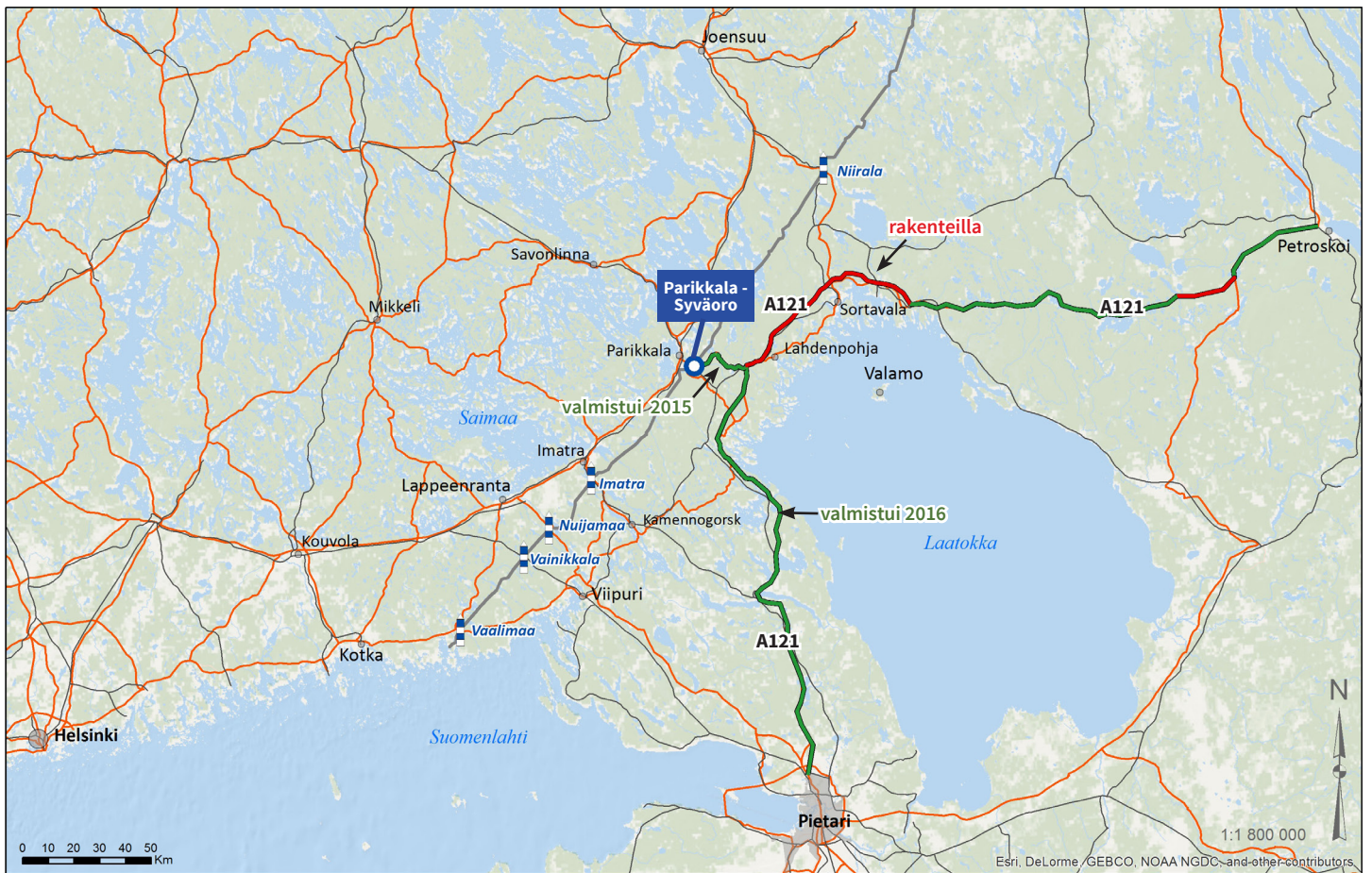

Suora yhteys Pietarista ja Petroskoista Suomeen.

Syväoro tärkeä Karjalan tasavallan kehittämisessä

Venäjän puolella on toteutettu paljon matkailu- ja muiden alojen investointeja ja aluetta on kehitetty määrätietoisesti Karjalan tasavalta 2020 -ohjelmalla. Gasprom rakentaa kaasuputkea Lahdenpohjaan. Se mahdollistaa esimerkiksi teollisuus- ja yrityspuiston toteuttamisen valtatie A121:n ja rajanylityspaikalle johtavan tien liittymään Lahdenpohjan alueelle.

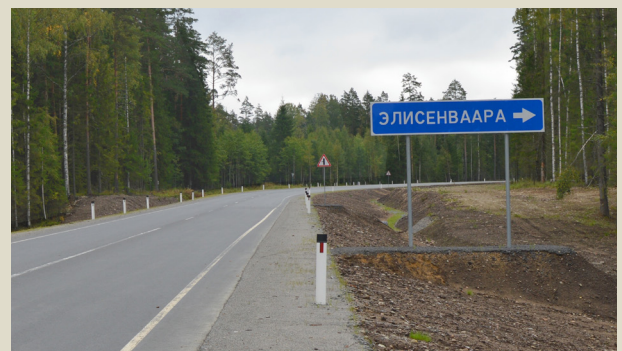
Uusi valtatie Pietarista Sortavalan kautta Petroskoihin

Valtatie A121 on pääosin valmis Lahdenpohjaan saakka.

Laatokan länsipuolinen uusi tie (A121) Pietari–Sortavala–Petroskoi välillä on merkittävä asia Suomen ja Venäjän välisten yhteyksien kehittämisen kannalta. Venäjän puolen tieyhteyksien parantuminen muuttaa myös Parikkalan raja-aseman logistista asemaa. Hyvien teiden ansiosta palvelutaso paranee, matka-ajat lyhenevät, energiankulutus pienenee ja kalusto rasittuu vähemmän.

- Peruskorjattu ja osin kokonaan uusi A121-tie Pietarista Lahdenpohjaan valmistui 2019.
- ENPI-hankeella ja Karjalan tasavallan rahoituksella peruskorjattiin Syväoro-Raivio-Ihala -tie (28 km) v. 2015.
- A-121 -tie Petroskoin suunnalta Sortavalaan on pääosin valmis.
- Kaakkois-Suomi – Venäjä -rajayhteistyöohjelman investointikohteisiin (4,8 M€) sisältyy Vt 6:n risteysalueen ja Kolmikannantien liikenneturvallisuuden parantaminen Parikkalassa. Hanke käynnistyi 2019 ja valmistuu 2022 loppuun mennessä.
- Hallituksen lisätalousarviossa loppuvuodesta 2020 myönnettiin lisäksi 150 000 rahoitus ylityspaikan tisuunnitteluun.

ENPI-hankeella peruskorjattu Ihala–Raivio -tie Syväoron rajanylityspaikalta Lahdenpohjaan.

Suora yhteys Saimaalta Laatokalle

Uuden ylityspaikan ansiosta kaksi Euroopan hienointa järvioluetta, Saimaa ja Laatokka, yhdistyvät vain reilun tunnin matkan päähän toisistaan.

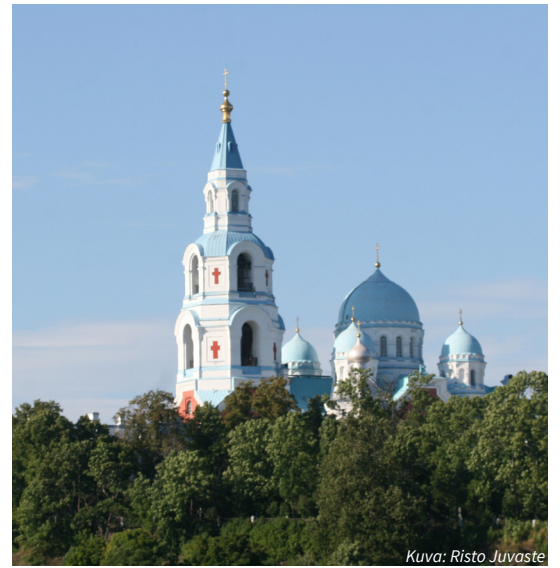
Parikkala ja Lahdenpohja sijoittuvat järvien väliselle noin 50 kilometriä leveälle kannakselle. Näin Laatokan ja Saimaan välille muodostuu helposti saavutettava luonto- ja kulttuurimatkailuvyöhyke. Matkailijamäärät ja investoinnit Venäjän Karjalassa ovat kasvaneet jo merkittävästi.

Venäjä on perustanut 2018 Laatokan länsirannan norppavesille Laatokan luodot -nimisen kansallispuiston, jossa on liki koskemattomina säilyneitä niemiä ja saaria.

Eteläiselle Saimaalle on perustettu Saimaa Geopark, jolle on haettu UNESCO:lta pääsyä kansainväliseen ainutlaatuisten geologisten kohteiden Geopark-verkoston. Päätöstä odotetaan v. 2021.

Hiitolanjoki Rautjärvellä laskee Laatokkaan. Joessa elää arvokas järvi-lohikanta. Lohen nousun Suomen puolelle estävät kolme pienvoimalaa puretaan 2023 mennessä. Koskien vapauttaminen mahdollistaa merkittävän kalastus- ja virkistysmatkailukohteen syntymisen Parikkalan ylityspaikan vierelle.

Matkailu Suomesta Laatokalle ja sen länsirannan vanhoihin karjalaispitäjiin sekä Sortavalan ja Petroskoihin helpottuu merkittävästi uuden sujuvamman yhteyden myötä.

Kuva: Risto Juvaste

Valamon luostarisaari on ainutlaatuinen käyntikohde Laatokalla reilun tunnin matkan päässä Lahdenpohjasta ja Sortavalasta.

Kuva: Igor Georgijevski

Laatokan Luodot kansallispuisto

Luonnonvarministeri Sergei Donskoin mukaan puiston avulla suojellaan ainutlaatuisia luontoa, jonka veroista ei löydy mistään päin Eurooppaa eikä Venäjää.

Itä-Suomen elinkeinoelämä ja aluekehitys tarvitsevat piristysruiskeen

Kaikki Itä-Suomen maakunnat ja erityisesti rajakunnat ovat menettäneet viime vuosina väestöään. Savonlinnan opettajakoulutuksen lakkauttaminen aiheutti seudulle ison opiskelijaja työpaikkamäärien vähennyksen, jota valtiovalan toimenpitein ei ole kompensoitu.

Huolestuttava väestökehitys uhkaa jatkua ellei tehdä määrätietoisia toimia itäisen Suomen elinvoiman hyväksi. Parikkalan rajanylityspaikan avaaminen on välttämättömän tärkeää myös Covid-19 -kriisin rajoituksista eniten kärsineelle Itä-Suomen matkailu- ja palvelualalle.

Avaamista puoltaa vahvasti myös metsäteollisuuden tehdyt ja tulevat investoinnit Itä- ja Kaakkois-Suomessa mm. Imatralla, Varkaudessa, Lappeenrannassa ja Punkaharjulla. Ylityspaikan kansainvälistäminen avaa uuden, kilpailukykyisen reittivaihtoehdon myös vientikuljetuksille. Nykyinen tilapäinen status mahdollistaa vain rajatusti puuntuontia.

Lähes 400 uutta työpaikkaa matkailu- ja palvelualoille

Parikkalan rajanylityspaikan vaikutusselvityksen (Sitowise 10/2018) mukaan venäläisten tekemät matkat hyödyttävät erityisesti Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon aluetaloutta, etenkin matkailu- ja ravintola-alan yrityksiä sekä vähittäiskauppaa.

Pelkkä lisämatkailutulo alueelle on ensimmäisenä avausvuonna 18 M€ ja 25 M€ vuonna 2030. Uusia työpaikkoja syntyisi aluksi 270 ja vuoteen 2030 mennessä 385 työpaikkaa. Aluetaloudelliset hyödyt ovat moninkertaiset rajan ja tullin parin miljoonan vuotuisiin lisäkustannuksiin verrattuna.

Vaikutusennuste, E-K ja E-S

vuosi	Kaikki matkat*		Uudet matkat	
	**20xx	2030	**20xx	2030
Matkat	245 000	340 000	49 000	68 000
Matkailutulo, uudet M€	57	80	18	25
Työllisyysvaikutus, uudet (htv)	690	970	270	385

* osa matkoista siirtyy muilta rajanylityspaikoilta

Lähde: Parikkalan rajanylityspaikan vaikutusselvitys, Sitowise 2018.

** 20xx = avausvuosi

Parikkalan liikenne jo nyt vahvassa kasvussa

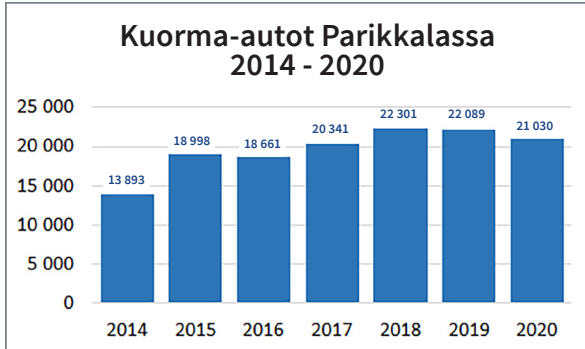

Kuva: Petri Tülkki 2020, RoboDrones

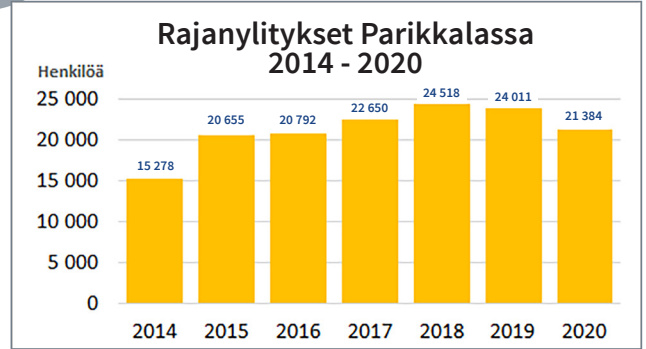
Venäjän parantuneiden teiden ja puun kysynnän kasvun ansiosta Parikkalan rajanylityspaikan liikennemäärät ovat kasvaneet tuntuvasti vuodesta 2014 lähtien.

Parikkala-Syväoro on tilapäinen rajanylityspaikka, jonka kautta kulkee lähinnä puutavaraa Venäjältä Suomeen ja ylitys vaatii erityisluvan.

Aamuisin ylityspaikka on jo ruuhkautunut. Rajoitettu aukioloaika estää myös kuljetuskaluston kustannustehokkaan käytön. Ylityspaikan tarpeellisuudesta kertoo, että jo nyt sen kautta kulkee vuosittain 25 - 30 M€:n arvosta puutavaraa jalostettavaksi Suomeen.

Tilasto: Väylävirasto 2021

Tilasto: Kaakkois-Suomen rajavartiosto 2021

Tavaraliikenteen neljänneksi ja henkilöliikenteen viidenneksi vilkkain ylityspaikka

[Parikkalan rajanylityspaikan vaikutusselvityksen \(Sitowise 10/2018\)](#) mukaan ylityspaikasta tulee itärajan neljänneksi vilkkain tavaraliikenteen rajanylityspaikka.

Ennustettu kuorma-automäärä Parikkalan raja-asemalla on selvityksen mukaan:

- kansainvälistämisen jälkeen noin 53 000 (n. 145 k-a/vrk),
- v. 2030 noin 110 000 (n. 300 k-a/vrk).

Miljoona ylitystä kansainvälistämisen jälkeen

Vaikutusselvityksen mukaan Parikkalasta tulee viidenneksi vilkkain henkilöliikenteen ylityspaikka Nuijamaan, Vaalimaan, Imatran ja Niiralan jälkeen.

Henkilöliikenne kansainvälistämisen myötä olisi noin miljoona rajanylitystä, josta 30 % olisi kokonaan uutta liikennettä. Rajanylittäjistä olisi 35 % suomalaisia ja 65 % venäläisiä.

PARIKKALA-SYVÄORON RAJANYLITYSPAIKAN KEHITTÄMINEN:

- v. 2022 aukioloaika tulisi pidentää ainakin kahdella tunnilla ja lähialuematkailua voitaisiin helpottaa jo nykytatuksen puitteissa,
- v. 2024 kansainvälistetty ylityspaikka toimisi aluksi kahdessa vuorossa klo 7.00 - 22.00,
- v. 2030 ylityspaikan aukioloaika jatkettaisiin ympärivuorokautiseksi (24/7).

Ylityspaikan kehittäminen on sisällytettävä myös Suomen 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpidesuunnitelmaan. Investointeihin voidaan käyttää myös valmisteilla olevan Suomi - Venäjä 2021-2027 -rajaohjelman rahoitusta.

Lisätietoja: maakuntajohtaja Satu Sikanen p. +358 400 661 318 ja yhteyspäällikkö Veli-Matti Kesälahti p. +358 40 001 2989

ETELÄ-KARJALAN LIITTO
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
kirjaamo@ekarjala.fi

ekarjala.fi/liitto/

